

ความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา

The Needs of Competency for Primary Private School Teachers

ธนพรรณ กิตติสุวรรณกุล^{1*} อุดลย์ วังศรีคุณ² และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์³
 Thanapan Kittisuwannakul^{1*}, Adul Wangsrikoon², and Chaiwat Sutthirat³

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการและครูโรงเรียนเอกชนขนาดกลางที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ จำนวน 531 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลเสนอในรูปของร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ในกรณีครูโรงเรียนเอกชนขนาดกลางที่สอนระดับประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ จากตัวอย่างทั้งสิ้น 472 คน ครูทุกคนมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครู ความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครู รายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รองลงมา คือ ด้านการเผยแพร่ แลกเปลี่ยน งานวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และ ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และครูผู้เรียน ภาพรวมด้านสมรรถนะส่วนบุคคลอยู่ในระดับน้อย และสมรรถนะประจำสายงานอยู่ในระดับมาก ในกรณีผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนขนาดกลางที่สอนระดับประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ จากตัวอย่างทั้งสิ้น 59 คน ผู้อำนวยการทุกคนมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครู ความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครู รายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รองลงมา คือ ด้านการเผยแพร่ แลกเปลี่ยน งานวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และครูผู้เรียน ภาพรวมด้านสมรรถนะส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง และสมรรถนะประจำสายงานอยู่ในระดับมาก สรุปได้ว่าควรเสริมสร้างสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ: สมรรถนะ สมรรถนะครู

Abstract

The purpose of this survey research was to study the needs of competency for Primary Private School Teachers. The samples in this work were 531 persons of the Middle

¹ สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

³ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

*Corresponding author; email: thana1000@hotmail.com

Primary Private School Directors and Teachers in northern schools. The research tool was questionnaire. The data were analyzed in terms of percentage, mean and standard deviation. The results showed that in case of 472 teacher samples, all of them needed to develop their competency. They had the highest mean of needs of competency for Primary Private School Teachers in Child–Center Learning Design for learning in 21st century element. Next below elements were Dissemination and Sharing in developing students research element and Using the findings of research led to the development of learning and students element. The mean of needs of competency for Primary Private School Teachers in Personal Competency was in a low level and the mean of needs of competency for Primary Private School Teachers in Job Competency was in a high level. In case of 59 director samples, all of them needed to develop their teacher competency. They had the highest mean of needs of competency for Primary Private School Teachers in Child–Center Learning Design for learning in 21st century element. Next below elements were Dissemination and Sharing in developing students research element and Using the findings of research led to the development of learning and students element. The mean of needs of competency for Primary Private School Teachers in Personal Competency was in a medium level and the mean of needs of competency for Primary Private School Teachers in Job Competency was in a high level. Concluded that we had to enhance the Primary Private School Teachers Competency in Child–Center Learning Design for learning in 21st century element.

Keywords: Competency, Teacher Competency

บทนำ

ปัจจุบันการเรียนรู้และการพัฒนาเป็นสิ่งจำเป็นต่อความสำเร็จขององค์กร การก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงนั้น หมายถึง บุคลากรทุกคนจำเป็นต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีทักษะและความสามารถตามหน้าที่ในปัจจุบันเพื่อดำรงอยู่ในสถานะเดิมหรือพัฒนาตนเองเพื่อก้าวสู่สถานะใหม่ที่สูงขึ้น และสามารถปฏิบัติงานต่อไปในองค์กรได้ สำหรับทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรทางการศึกษาหรือโรงเรียน ที่เป็นกลไกในการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือครู การพัฒนาครูในโรงเรียน ต่างมีแนวคิดที่สอดคล้องกันว่า การพัฒนาครูต้องคำนึงบริบทของโรงเรียน ดังนั้นหากต้องการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้มีลักษณะเช่นไร ต้องพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะตามสภาพที่ต้องการนั้น

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competency) ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่จะนำมาเป็นพื้นฐานในการจัดระบบหรือวางแผนทางการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพ เป็นมาตรการแสดงพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีหลายหน่วยงานที่ส่งเสริมให้มี

ระบบการพัฒนาคู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เช่น สถาบันพัฒนาคู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่เป็นการพัฒนาคูในภาครัฐ ยังไม่มีหน่วยงานใดที่ศึกษาระบบหรือ รูปแบบการพัฒนาคูเอกชนอย่างจริงจัง ซึ่งมีบริบทที่แตกต่างกันหลายประการ เช่น รูปแบบและวิธีการสรรหา แรงจูงใจ เป็นต้น

ที่สำคัญแม้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จะกำหนดให้สถานศึกษา เอกชนมีความเป็นอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพ ทางวิชาการ สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับทุกประเภท โดยรัฐต้องสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อน หรือยกเว้นภาษีและสิทธิประโยชน์อย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความ เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้ แต่ปรากฏว่า ยังมีระเบียบและแนวปฏิบัติที่เป็นปัญหาต่อการดำเนินการของสถานศึกษาเอกชนจนขาดความเป็น อิสระ และสถานศึกษาเอกชนไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบายและการบัญญัติกฎหมาย ทำให้เกิด ความไม่เสมอภาคและไม่เป็นธรรมในการสนับสนุนการจัดการศึกษาของเอกชน เช่น การพัฒนาคูผู้สอน ซึ่ง สถานศึกษาเอกชนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเองเป็นส่วนใหญ่ (สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2556) การจัดอบรมครูใน บางเรื่อง โรงเรียนเอกชนไม่มีสิทธิเข้าร่วม ครูได้รับการพัฒนาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน้อย สถานศึกษา เอกชนไม่มีศึกษานิเทศก์รับผิดชอบเป็นการเฉพาะเหมือนกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน หรือสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปัจจุบันต้องอาศัยศึกษานิเทศก์ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งปกติศึกษานิเทศก์ต้องรับผิดชอบสถานศึกษาในสังกัดที่มีจำนวนมากอยู่แล้ว ทำให้ไม่ สามารถนิเทศสถานศึกษาเอกชนได้อย่างทั่วถึง สม่าเสมอและต่อเนื่อง

นอกจากนี้ยังมีผลกระทบจากนโยบายของรัฐ เช่น การสอบหรือเรียกบรรจุครูภาครัฐกลางคัน การปรับ อัตราเงินเดือนแบบก้าวกระโดด ทำให้ครูเอกชนลาออกมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ครูใหม่ซึ่งยังไม่มี ประสบการณ์ในการสอน หรือได้ครูไม่ตรงวุฒิ จึงจำเป็นต้องทำการสอนไปพลางก่อน ส่งผลกระทบต่อการจัดการ เรียนการสอนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับประถมศึกษา เพราะเป็นพื้นฐานเบื้องต้น สำคัญในการ “เริ่มเรียนเขียนอ่าน” อย่างจริงจัง และการปูพื้นฐานทักษะในการดำรงชีวิต ที่ส่งผลต่อการเรียนใน ระดับมัธยมศึกษาและขั้นสูงต่อไป นักเรียนไม่ว่าจะเรียนอยู่ภาครัฐหรือภาคเอกชนก็เป็นเด็กไทยเหมือนกัน ย่อมเป็นการไม่สมควรที่จะถูกทอดทิ้งกลางคัน อีกทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน (สช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ที่ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2556-2560 ประกอบกับการจัดการศึกษาเอกชนในประเทศไทยนั้นเป็นทางเลือกที่ผู้รับบริการอาจต้องมียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจาก เดิมที่รับบริการจากภาครัฐ ทำให้โรงเรียนเอกชนจำเป็นต้องพัฒนาเพื่อให้ได้คุณภาพที่โดดเด่นควรแก่การที่ ผู้รับบริการจะตัดสินใจเลือก (แฮร์รี แอนโธนี แพทริคอส, 2553) รวมทั้งการอุดหนุนของรัฐในรูปแบบค่าใช้จ่าย รายหัวนักเรียนซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียน (สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2556) และมีแนวโน้มว่าในอนาคตจะ พิจารณาจัดสรรให้เฉพาะโรงเรียนที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

กำหนด ทั้งนี้ยังรวมถึงการเข้ามาแข่งขันของโรงเรียนที่มีผู้รับใบอนุญาตเป็นชาวต่างประเทศที่เปิดทำการสอนหรือตั้งสาขาในราชอาณาจักรไทย

ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ หมายถึงการอยู่รอดของโรงเรียนเอกชนในอนาคต ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ตระหนักในปัญหานี้ ได้ศึกษาหาแนวทางที่จะพัฒนาครูให้มีความพร้อมอยู่เสมอเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ใช้เวลาไม่มาก และตรงกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นพฤติกรรมในการทำงานที่ทำให้เกิดความสำเร็จ โดยเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ของครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก 2 สมรรถนะ สมรรถนะย่อย 11 สมรรถนะ และตัวบ่งชี้ 54 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1) สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) ประกอบด้วย 7 สมรรถนะย่อย คือ 1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2. การบริการที่ดี 3. การบริหารจัดการและการพัฒนาตนเอง 4. การทำงานเป็นทีม 5. การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ 6. ภาวะผู้นำครู และ 7. จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2) สมรรถนะประจำสายงาน (Job Competency) ประกอบด้วย 4 สมรรถนะย่อย คือ 1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2. การพัฒนาผู้เรียน 3. การบริหารจัดการชั้นเรียน และ 4. การวิเคราะห์สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. ขอบเขตด้านวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1. ศึกษาเอกสาร (Documentary Study) และ 2. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่การวิจัย

กลุ่มโรงเรียนที่ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาคือโรงเรียนเอกชนขนาดกลางที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคเหนือ จำนวน ทั้งหมด 70 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2557)

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

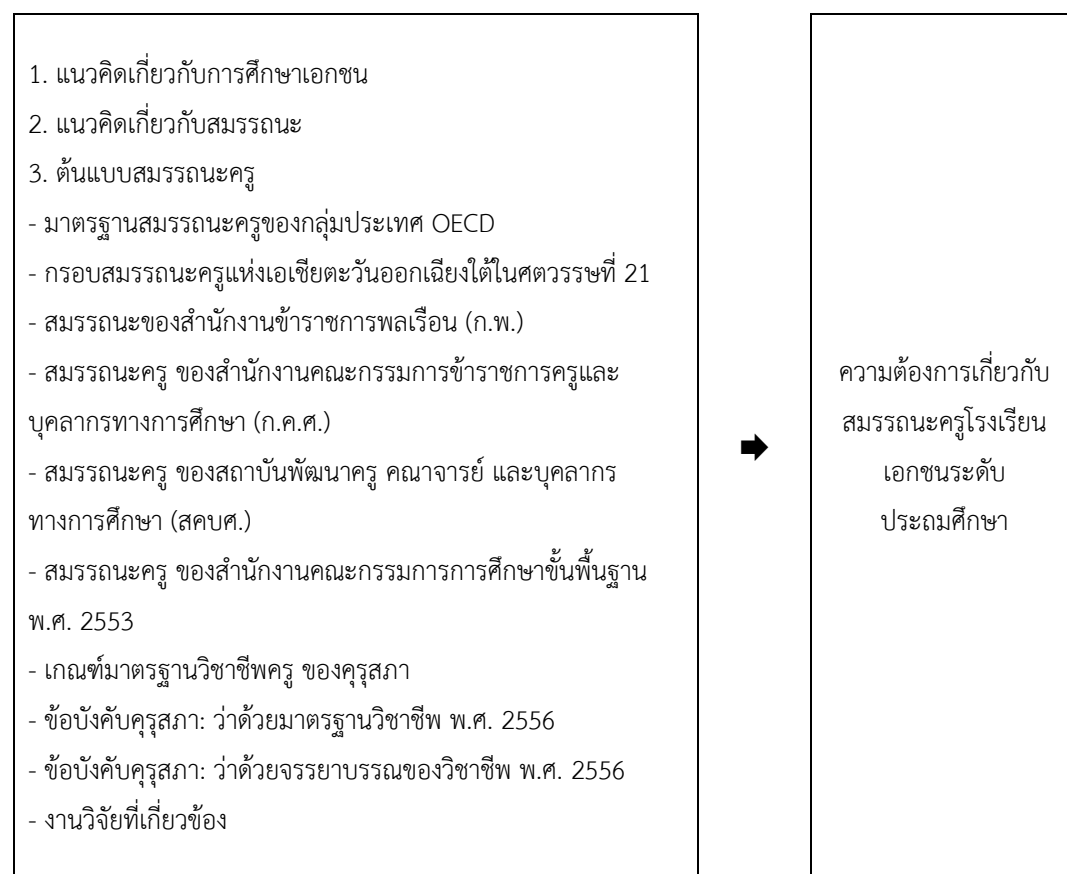
ตัวแปรที่ศึกษาคือความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา

5. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้อำนวยการและครูโรงเรียนเอกชนขนาดกลางที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคเหนือ จำนวน 70 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการและครูโรงเรียนเอกชนขนาดกลางที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคเหนือ จำนวน 59 โรงเรียน เป็นผู้อำนวยการ 59 คน และครู 472 คน รวมทั้งสิ้น 531 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา จากเอกสารประเภทต่างๆ บทความ หนังสือ วารสาร จุลสาร และฐานข้อมูลออนไลน์ วิเคราะห์สังเคราะห์เป็นกรอบสมรรถนะเพื่อใช้ในการสร้างเครื่องมือสำรวจความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้อำนวยการและครูโรงเรียนเอกชนขนาดกลางที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคเหนือ จำนวน 70 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ดังนี้

1. ผู้วิจัยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม กำหนดขนาดโดยใช้ตารางของเครซี และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2538: 187-188) จากโรงเรียนเอกชนขนาดกลางที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ จำนวน 70 โรงเรียน ต้องใช้โรงเรียนรวมทั้งสิ้น 59 โรงเรียน
2. ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified random Sampling) (องอาจ นัยพัฒน์, 2549: 105-106) แบ่งตามจังหวัด สุ่มโรงเรียนแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
3. กำหนดผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้อำนวยการ โรงเรียนละ 1 คน และครูระดับประถมศึกษาที่สอนตาม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนละ 8 คน จากจำนวน 59 โรงเรียน ได้ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้อำนวยการ 59 คน และครู 472 คน รวมทั้งสิ้น 531 คน

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นในความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา โดยคำถามมีคำตอบให้เลือกตอบเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2551: 64-65) ซึ่งแต่ละข้อมีเกณฑ์การให้คะแนนและความหมาย ดังนี้ 5 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด, 4 หมายถึง มีความต้องการมาก, 3 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง, 2 หมายถึง มีความต้องการน้อย, และ 1 หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามนี้ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) มีค่าระหว่าง 0.57-1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้แก่

1.1 ข้อมูลจากตอนที่ 1 ของแบบสอบถาม คำนวณหาความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ข้อมูลจากตอนที่ 2 ของแบบสอบถาม คำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม มาจำแนกประเภทของข้อมูลและจัดกลุ่มข้อมูล ประมวลข้อสรุปที่ได้จากข้อมูลที่จัดแยกเป็นหมวดหมู่ (Mentoring) และสร้างบทสรุปจากการประมวลข้อสรุป (Drawing and Verifying Conclusion)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างครู

พบว่าครูโรงเรียนเอกชนขนาดกลางที่สอนระดับประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ จากตัวอย่างทั้งสิ้น 472 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 333 คน คิดเป็นร้อยละ 70.55 และพบว่าทั้งหมดมีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 472 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ 1-5 ปี จำนวน 376 คน คิดเป็นร้อยละ 79.66 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการทำงานที่ 6-10 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 19.07 ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ 11-15 ปี และ 21 ปี ขึ้นไป นั้นไม่มีเลย โดยครูทุกคนมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครู ทั้งหมดจำนวน 472 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา (ตามความคิดเห็นของครู)

รายด้าน พบว่าครูโรงเรียนเอกชนขนาดกลางที่สอนระดับประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ จากตัวอย่างทั้งสิ้น 472 คน ส่วนใหญ่มีความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครู ในด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 R (Reading-อ่านออก, Writing-เขียนได้ และ Arithmetic-คิดเลขเป็น) และ 7 C (Critical Thinking-การคิดแบบมีวิจารณญาณ, Creativity-การสร้างสรรค์, Cross-cultural Understanding-ความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม, Collaboration-ความร่วมมือทำงานร่วมกัน, Communication-การสื่อสาร, Computing and ICT Literacy-คอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ และ Career and Learning Skills-ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) ด้วยค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.99$, S.D. = 0.08) รองลงมาคือด้านการเผยแพร่ แลกเปลี่ยน งานวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.74$, S.D. = 0.44) และ ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และผู้เรียน ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.39) ภาพรวมด้านสมรรถนะส่วนบุคคล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.48$, S.D. = 0.07) และสมรรถนะประจำสายงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 0.08)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการโรงเรียน

พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนขนาดกลางที่สอนระดับประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ จากตัวอย่างทั้งสิ้น 59 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 77.97 และพบว่าส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 77.97 รองลงมา คือ มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับ

ปริญญาเอก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 13.56 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ 11-15 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการทำงานที่ 16-20 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 25.42 ผู้อำนวยการส่วนน้อยจะมีประสบการณ์ในการทำงาน ที่ 1-5 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15.26 โดยผู้อำนวยการทุกคนมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครู ทั้งหมดจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. ผลการวิเคราะห์ความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา (ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน)

รายด้าน พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนขนาดกลางที่สอนระดับประถมศึกษาในเขตภาคเหนือ จากตัวอย่างทั้งสิ้น 59 คน ส่วนใหญ่มีความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครู ในด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 R (Reading-อ่านออก, Writing-เขียนได้ และ Arithmetic-คิดเลขเป็น) และ 7 C (Critical Thinking-การคิดแบบมีวิจารณญาณ, Creativity-การสร้างสรรค์, Cross-cultural Understanding-ความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม, Collaboration-ความร่วมมือทำงานร่วมกัน, Communication-การสื่อสาร, Computing and ICT Literacy-คอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ และ Career and Learning Skills-ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) ด้วยค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.98$, S.D. = 0.13) รองลงมาคือ ด้านการเผยแพร่ แลกเปลี่ยน งานวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = 0.38) และ ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และผู้เรียน ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.42) ภาพรวมด้านสมรรถนะส่วนบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.55$, S.D. = 0.08) และสมรรถนะประจำสายงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 0.06)

จากผลการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สรุปได้ว่าควรเสริมสร้างสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในองค์ประกอบด้านที่มีความต้องการมากที่สุดคือด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 R (Reading-อ่านออก, Writing-เขียนได้ และ Arithmetic-คิดเลขเป็น) และ 7 C (Critical Thinking-การคิดแบบมีวิจารณญาณ, Creativity-การสร้างสรรค์, Cross-cultural Understanding-ความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม, Collaboration-ความร่วมมือทำงานร่วมกัน, Communication-การสื่อสาร, Computing and ICT Literacy-คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และ Career and Learning Skills-ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

สรุปและอภิปรายผล

ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเสริมสร้างสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง โดยศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวกับสมรรถนะ สมรรถนะครู จากหลากหลายองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผลการสำรวจความต้องการ เกี่ยวกับสมรรถนะครู

โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายได้ 2 ประเด็นดังนี้

1. การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะครู แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ สมรรถนะครู รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินสมรรถนะครู จากเอกสารประเภทต่างๆ บทความ หนังสือ วารสาร จุลสาร และฐานข้อมูลออนไลน์ วิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้ว่า สมรรถนะครู หมายถึง พฤติกรรมในการทำงานที่ทำให้เกิดความสำเร็จ โดยเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ของครู ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก 2 สมรรถนะ คือ 1) สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) มีสมรรถนะย่อย 7 สมรรถนะ 2) สมรรถนะประจำสายงาน (Job Competency) มีสมรรถนะย่อย 4 สมรรถนะ สอดคล้องกับ ทศนรงค์ จารุเมธีชน และคณะ (2559: 95-113) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินสมรรถนะครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และลัดดาวัลย์ สืบจิต (2556: 239-241) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การสำรวจความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในส่วนนี้ที่ผู้วิจัยต้องการคือ ความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับ นักการศึกษาหลายท่าน เช่น พศิน แดงจวง (2554: 41-49) ได้ให้แนวความคิดว่า ในการพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาควรเน้นการพัฒนาตามสภาพบริบทของครูที่กำลังดำเนินการสอนหรือที่เรียกว่า ใช้บริบทเป็นฐาน (Context-based) มากกว่าการนำวิธีการจากภายนอกเข้ามา เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบทต่างกัน ดนัย เทียนพุ่ม (2540: 36-40); ธงชัย สมบูรณ์ (2549: 207-209); กิรติ ยศยิ่งยง (2549) ที่ให้ความเห็นเป็นไปในทางเดียวกันคือ การพัฒนาต้องเริ่มจากการหาความจำเป็นและความต้องการ โดยผู้วิจัยได้สำรวจความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาจากผู้อำนวยการและครู จำนวน 531 คน จาก 59 โรงเรียนในเขตภาคเหนือ ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา พบว่าผู้อำนวยการและครู มีความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะครู ทั้งหมดทุกคน คิดเป็น ร้อยละ 100.00 โดยความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

2. ควรมีการวิจัยเรื่องความต้องการเกี่ยวกับสมรรถนะครู ในระดับอื่น หรือสังกัดอื่น ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กิริติ ยศยิ่งยง. (2549). *การวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ ก๊อปปี.
- दनัย เทียนพุม. (2540). *การบริหารงานบุคคลในทศวรรษหน้า* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนรงค์ จารุเมธีชน, บุญชม ศรีสะอาด, และนุชานา เหลืองอังกูร. (2559). การพัฒนารูปแบบการประเมินสมรรถนะครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 22(1), 95-113.
- ธงชัย สมบูรณ์. (2549). *การบริหารและจัดการมนุษย์ในองค์กร*. กรุงเทพฯ: ประชาสัมพันธ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2538). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย 2* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พศิน แดงจวง. (2554). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- ลัดดาวัลย์ สืบจิต. (2556). *การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2551). *การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2556). *นโยบาย ยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการศึกษาเอกชนให้เข้มแข็ง ครั้งที่ 3*. สืบค้น 20 มกราคม 2557, จาก <http://www.senate.go.th/w3c/senate/spaw2/uploads/files/24-08-56203.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2557). สืบค้น 29 มกราคม 2558, จาก <http://www.opez.go.th/>
- องอาจ นัยพัฒน์. (2549). *วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- แฮร์รี แอนโธนี แพทริโนส. (2553). *บทบาทและผลกระทบของหุ้นส่วนการศึกษาระหว่างภาครัฐกับเอกชน* [The Role and Impact of Public and Private-Partnership in Education] (ฉลอง บุญญานันต์, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.